

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma održanoj _____ 2009. godine i sjednici Doma naroda održanoj _____ 2009. godine, usvojila je

ZAKON

O PRAZNICIMA BOSNE I HERCEGOVINE I NERADNIM DANIMA

Član 1.

(Sadržaj Zakona)

Ovim Zakonom određuju se dani praznika Bosne i Hercegovine i neradni dani u Bosni i Hercegovini, način njihovog obilježavanja i praznovanja od strane građana, svih državnih organa i institucija u Bosni i Hercegovini, organizacija i institucija, preduzeća i drugih oblika organiziranja za obavljanje djelatnosti i usluga na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Praznici Bosne i Hercegovine)

(1) Praznici Bosne i Hercegovine su: Nova godina, Prvi maj – Međunarodni praznik rada, Deveti maj - Dan pobjede nad fašizmom i Dan Evrope, kao i Dan podrške žrtvama nasilja.

(2) Nova godina praznuje se 1. i 2. januara, Prvi maj – Međunarodni praznik rada praznuje se 1. i 2. maja, Deveti maj - Dan pobjede nad fašizmom i Dan Evrope praznuje se 9. maja, a Dan podrške žrtvama nasilja praznuje se 26. juna.

(3) Praznici Nova godina i Prvi maj utvrđeni u stavu (2) ovog člana su neradni i ako neki od tih dana pada u nedjelju neradni dan će biti i prvi naredni radni dan.

(4) Praznici Deveti maj - Dan pobjede nad fašizmom i Dan Evrope, kao i Dan podrške žrtvama nasilja su neradni dani i to samo na dan praznika.

Član 3.

(Neradni dani uposlenih u vrijeme vjerskih praznika)

(1) Neradni dani u Bosni i Hercegovini određuju se i za vrijeme vjerskih praznika kako sljede:

a) za pripadnike islamske vjeroispovijesti: po 2 (dva) dana za Kurban Bajram i Ramazanski Bajram, te 1 (jedan) dan za Hidžretsku godinu (Nova godina);

b) za pripadnike katoličke vjeroispovijesti: 6. januar-Bogojavljenje, 1 (jedan) dan za Tijelovo, 15. avgust-Uznesenje Blažene Djevice Marije ili Velika Gospa, 1. novembar-Svi Sveti i 25. decembar-Božić;

c) za pripadnike pravoslavne vjeroispovijesti: 1 (jedan) dan za Božić, 1 (jedan) dan za Svetog prvomučenika i arhiđakona Stefana, 1 (jedan) dan za Duhove, 1 (jedan) dan za Bogojavljenje i 1 (jedan) dan za Svetog Savu;

d) za pripadnike jevrejske vjeroispovijesti: 2 (dva) dana za Pesah, 1 (jedan) dan za Jom Kipur (Dan pomirenja), 1 (jedan) dan za Jom Hašoa (Dan holokausta) i 1 (jedan) dan za Roš Hašana (Nova godina).

(2) Ukoliko neki od dana utvrđenih u stavu (1) ovog člana pada u nedjelju, neradni dan će biti i prvi naredni radni dan.

Član 4.

(Naknada plaća uposlenih)

U neradne dane utvrđene čl. 2. i 3. ovog Zakona uposleni imaju pravo na naknadu plaće, kao da rade.

Član 5.

(Neradni dani državnih organa i drugih institucija, privrednih društava i drugih pravnih lica)

(1) U dane utvrđene st. (3) i (4) člana 2. ovog Zakona ne rade državni organi i druge institucije, privredna društva i drugi oblici organiziranja za obavljanje djelatnosti ili usluga.

(2) Ukoliko priroda djelatnosti, odnosno tehnologija procesa rada zahtijeva neprekidan rad, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine može odrediti koji državni organi i druge

institucije, privredna društva i druga pravna lica su dužna raditi i u kom obimu u dane praznika utvrđenih ovim Zakonom.

Član 6.

(Obilježavanje praznika Bosne i Hercegovine)

Obilježavanje praznika Bosne i Hercegovine utvrđenih članom 2. ovog Zakona vrši se javnim isticanjem simbola Bosne i Hercegovine u skladu sa zakonom.

Član 7.

(Usklađivanje drugih propisa sa ovim Zakonom)

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona, entiteti i Brčko Distrikt obavezni su svoje zakone o praznicima uskladiti sa ovim Zakonom, s tim da u tim zakonima mogu, prema svojim potrebama i specifičnostima, utvrditi i druge datume kao praznike u entitetu, odnosno Brčko Distriktu.

Član 8.

(Stupanje na snagu ovog Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.

***Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine***

***Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine
Bosne i Hercegovine***

O B R A Z L O Ž E N J E
Zakona o praznicima Bosne i Hercegovine i neradnim danima

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbi člana I 1. Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem Republika Bosna i Hercegovina, čije je zvanično ime od sada "Bosna i Hercegovina" nastavlja svoje pravno postojanje po međunarodnom pravu kao država.

Ova ustavna odredba predstavlja osnov da Bosna i Hercegovina uredi, pored ostalog, i pitanje praznika i neradnih dana na cijeloj svojoj teritoriji.

Uređivanje pitanja praznika, posebno onih državnog karaktera, kao i neradnih dana predstavlja jedno od obilježja državnosti i suvereniteta svake države.

Ustavni osnov sadržan je i u odredbi člana IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za sprovođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine, ili za vršenje funkcija Skupštine po ovom Ustavu. Napomenimo, da je Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na svojoj 59. sjednici održane 06.10.1999. godine usvojilo zaključak u vezi s praznicima i blagdanima Bosne i Hercegovine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Od stupanja na snagu Ustava Bosne i Hercegovine, na nivou države Bosne i Hercegovine ne postoji, odnosno do sada nije donesen zakon o praznicima.

Također, ni na nivou Federacije BiH nema, odnosno do sada nije donesen zakon o praznicima, ali je na snazi preuzeti Zakon o praznicima Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije («Službeni list SFRJ», br. 6/73).

U Republici Srpskoj na snazi je Zakon o praznicima Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj: 43/07).

U Brčko Distriktu BiH na snazi je Zakon o praznicima Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine iz 2002. godine.

Nepostojanje jedinstvene zakonske regulative rezultira time da se o neradnim danima za državne organe svih nivoa, privredna društava, druga pravna lica i druge oblike organiziranja za obavljanje djelatnosti ili usluga odlučuje ad-hoc metodom.

Nadalje, nepostojanje regulative na državnom nivou koja bi uređivala državne praznike i neradne dane na nivou cijele Bosne i Hercegovine, te različitosti istih i regulative koja uređuje ova pitanja u entitetima dovodi do situacija da se neradni (praznični) dani ne podudaraju, što se sveukupno nepovoljno odražava na rad državnih organa svih nivoa, dovodi do komplikacija u poslovanju privrednih društava, drugih pravnih lica i drugih oblika organiziranja za obavljanje djelatnosti ili usluga na teritoriji entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a sve zajedno se nepovoljno odražava na cjelokupnu privredu i ekonomski prostor Bosne i Hercegovine.

Također, kako narodi i građani Bosne i Hercegovine prema religijskoj pripadnosti i tradiciji obilježavaju različite vjerske praznike, nameće se potreba da se i državnim zakonom priznaju navedene različitosti, te da se najznačajniji praznici konfesija naroda i građana u Bosni i Hercegovini proglase neradnim danima u Bosni i Hercegovini. Uz to potpisani su i ratificirani Osnovni ugovor između Bosne i Hercegovine i Svete Stolice sa Dodatnim protokolom (objavljen u „Službenom glasniku-Međunarodni ugovori“, br. 10/2007) i Osnovni ugovor između Bosne i Hercegovine i Srpske pravoslavne crkve (objavljen u „Službenom glasniku-Međunarodni ugovori“, br. 6/2008). Ovim ugovorima preuzeta je obaveza da će se posebnim zakonom/zakonima Bosne i Hercegovine kao neradni dani urediti navedene svetkovine/vjerski praznici za katolike odnosno pravoslavce u cijeloj zemlji.

Svi naprijed izneseni razlozi govore o potrebi i neophodnosti donošenja Zakona o praznicima Bosne i Hercegovine i neradnim danima.

Zato se ovim Zakonom kao praznici Bosne i Hercegovine na cijeloj njenoj teritoriji utvrđuju: 1) Nova godina, 2) Prvi maj – Međunarodni praznik rada, 3) Dan pobjede nad fašizmom i Dan Evrope i 4) Dan podrške žrtvama nasilja.

1. **Nova godina (1. i 2. januar):** ovo je danas međunarodni praznik i ovaj se praznik i sada praznuje na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine, te kao takav ne bi trebalo da bude sporan. Nova godina je svojevrsna prekretnica, označava u cijelom svijetu zatvaranje jednog perioda u prošlosti i otvaranje novog s neizvjesnostima i nadanjima, te taj čin sadrži i pokazuje određeno poimanje vremena i odnosa prema njemu. Proslava, odnosno praznovanje Nove godine nije novost naše civilizacije, jer je još od mitskih vremena na poseban način obilježavan početak novog vremenskog perioda;
2. **Prvi maj – Međunarodni praznik rada (1. i 2. maj):** kao i Nova godina i ovaj praznik je međunarodni praznik i smatra se prihvatljivim za sve konstitutivne narode i građane u Bosni i Hercegovini. Ovaj datum je podsjećanje na historijsku

borbu radničke klase u čitavom svijetu i težnju da se stvore humaniji i pravedniji odnos prema radnicima. Naime, u aprilu 1886. godine, 250.000 radnika je uzelo učešće u štrajku. Centar pokreta je bio u Čikagu i bio je organiziran od strane Međunarodne radničke asocijacije. Samo u Čikagu je 50.000 radnika stupilo u štrajk, zahtijevajući bolje uvjete rada, izražene u paroli „tri osmice“ - po osam sati rada, odmora i kulturnog uzdizanja. Tada je u sukobu s policijom ubijeno 6 i ranjeno oko 50 radnika. U tom smislu, 1. maj Međunarodni praznik rada, predstavlja dan solidarnosti radnih ljudi cijelog svijeta. Slavi se od 1890. godine nakon odluke donesene na 1. Kongresu II Internacionale u Parizu, jula 1889. godine;

3. **Deveti maj - Dan pobjede nad fašizmom i Dan Evrope (9. maj):** datum 9. maj slavi se u većini zemalja svijeta kao Dan pobjede nad fašizmom, a u Evropi i kao Dan Evrope. Deveti maj se slavi kao Dan pobjede nad fašizmom iako je II svjetski rat konačno završen tek nekoliko mjeseci kasnije bezuvjetnom kapitulacije carskog Japana. Naime, 9. maja 1945. godine sovjetski maršal Žukov ispred savezničkih snaga potpisao je sporazum o njemačkoj kapitulaciji, a koji je dan ranije u ime Njemačke i Trećeg Rajha potpisao njemački feldmaršal Kajtel.

Dan Evrope obilježava se 9. maja svake godine. Naime, tog datuma 1950. Robert Schuman, tadašnji ministar vanjskih poslova Francuske predstavio je svoj prijedlog formiranja Evropske zajednice za ugljen i čelik. Ovaj prijedlog, poznatiji kao "Schumanova deklaracija", smatra se početkom formiranja onoga što je danas poznato kao Evropska unija. Danas se 9. maj, uz himnu i zastavu, uzima kao evropski simbol. Vijeće Evropske unije u Milanu 1985. godine donijelo je odluku kojom se 9. maja svake godine obilježava kao "Dan Evrope". S obzirom na strateški cilj Bosne i Hercegovine u približavanju Evropskoj uniji, ovaj datum za našu zemlju postaje sve značajniji;

4. **Dan podrške žrtvama nasilja (26. jun):** Imajući u vidu da je u Bosni i Hercegovini u proteklom ratu došlo do veoma teških povreda ljudskih prava, nehumanog postupanja, okrutnih, pa i masovnih ubistava i zločinačkih ponašanja, da je to činjeno nad ljudima svih nacionalnosti i na prostoru cijele Bosne i Hercegovine, da se ne može utvrditi jedan konkretan dan kada se to dešavalo, to se nudi jedan neutralan dan koji bi bio dan posvećen svim žrtvama u Bosni i Hercegovini. To ničim ne prejudicira niti onemogućava da se naknadno, kada se za to stvore politički uvjeti i neki drugi dani proglašavaju kao dani sjećanja na žrtve u Bosni i Hercegovini. Takođe napomenimo da je Generalna skupština UN odabrala ovaj dan kao sjećanje na 26. jun kada su UN prvi put održale konvenciju protiv nasilja i drugih oblika okrutnih, nehumanih ili degradirajućih odnosa prema ljudima i nazvale ovaj praznik Međunarodnim danom za podršku žrtvama nasilja.

Imajući u vidu da je usvojena praksa svugdje u svijetu da se za vrijeme državnih praznika ne radi, tako je i ovim Zakonom predviđeno da se za vrijeme tih praznika ne radi.

Pri sprovođenju konsultacija po ovom Zakonu, a imajući u vidu i međunarodne ugovore koje je Bosna i Hercegovina potpisala sa Svetom Stolicom i Srpskom pravoslavnom crkvom, ukazala se potreba da se ovim Zakonom propišu i neradni dani za vrijeme najvažnijih vjerskih praznika svih vjerskih zajednica zastupljenih u Bosni i Hercegovini.

U tom smislu konsultirano je Međureligijsko vijeće u BiH i isti su dali svoj stav o praznovanju svetkovina, blagdana i vjerskih praznika. Stav tog vijeća je bio da Katolička crkva u BiH nije kontaktirana, jer je to pitanje riješeno zaključenim Osnovnim ugovorom između Bosne i Hercegovine i Svete Stolice, a da su ostale vjerske zajednice predložile kako slijedi:

a) Islamska zajednica za svoje vjernike: 2 (dva) dana Ramazanskog Bajrama, 2 (dva) dana Kurban Bajrama i 1 (jedan) dan za Hidžretsku godinu (Nova godina);

b) Srpska pravoslavna crkva za svoje vjernike: Božić, prvi dan Vaskrsa (ponedjeljak), Duhovi, Bogojavljenje i Sveti Sava, s tim da je naknadno Srpska pravoslavna crkva tražila da se umjesto prvog dana Vaskrsa predvidi praznik Svetog prvomučenika i arhiđakona Stefana;

c) za vjernike Jevrejske vjeroispovijesti: Pesah (dva dana), Jom Kipur (Dan pomirenja), Jom Hašoa (Dan holokausta) i Roš Hašana (Nova godina).

III. OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1.

- Ovim članom Zakona uređuje se da su predmet ovog Zakona državni praznici i neradni dani na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine, način njihovog obilježavanja i praznovanja od strane građana, svih državnih organa i institucija u Bosni i Hercegovini

Član 2.

- Ovim članom utvrđuju se praznici na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine, iz razloga navedenih u prethodnom dijelu obrazloženja. Ovim članom se određuju i dani/datumi kada se ovi praznici praznuju, te da su to neradni dani;

Član 3.

- Kao neradni dani na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine obuhvaćeni su i najznačajniji vjerski praznici/svetkovine/blagdani pripadnika svih vjerskih zajednica zastupljenih u Bosni i Hercegovini. Ovim predloženim rješenjem stavljeni su u ravnopravan položaj pripadnici svih vjeroispovijesti u Bosni i

Hercegovini, to jest da pripadnici svih konfesija zastupljenih u Bosni i Hercegovini kroz svoje vjerske zajednice imaju pravo na plaćeno odsustvo sa rada u dane vjerskih praznika i to svi u trajanju od 5 (pet) dana u toku jedne kalendarske godine. Predloženo rješenje ne utječe na slobodu izbora pojedinaca da i korištenjem dana godišnjeg odmora ili drugog slobodnog dana (plaćenog ili neplaćenog odsustva, a u skladu sa propisima o radnim odnosima u entitetima i Brčko Distriktu), na naročit način obilježe i druge sopstvene značajne vjerske datume.

Član 4.

- Ovim članom predviđeno je da uposleni imaju pravo na naknadu plaće (plaćeno odsustvo) u dane kada ne rade u skladu sa ovim Zakonom.

Član 5.

- Ovim članom predviđeno je da u dane utvrđene ovim Zakonom ne rade državni organi i druge institucije, privredna društva i drugi oblici organiziranja za obavljanje djelatnosti ili usluga, a da će Vijeće ministara BiH, odnosno vlade entiteta, Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i kantona u Federaciji BiH odrediti koji su državni organi, privredna društva i druga pravna lica dužni raditi i u kom obimu u dane praznika Bosne i Hercegovine, ukoliko priroda djelatnosti, odnosno tehnologija procesa rada zahtijeva neprekidan rad.

Član 6.

- Predviđen je način obilježavanja praznika u Bosni i Hercegovini, utvrđenih članom 2. ovog Zakona.

Član 7.

- Ovim članom predviđen je rok u kome entiteti i Brčko Distrikt trebaju uskladiti svoje zakone o praznicima i neradnim danima sa ovim Zakonom, s tim da im se ostavi mogućnost da, prema svojim potrebama i specifičnostima, svojim zakonima mogu utvrditi i druge datume/dane kao i praznike na svojoj teritoriji.

Član 8.

- Propisan je dan stupanja na snagu ovog Zakona, kao i objava istog u «Službenom glasniku BiH» i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog Zakona nisu potrebna nikakva dodatna i posebna finansijska sredstva.